

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığından:

**KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERE YÖNELİK TİCARİ ALACAK
SİGORTASI SUNULMASINI İÇEREN DEVLET DESTEKLİ SİSTEMİN
ÇALIŞMA USUL VE ESASLARINA DAİR TEBLİĞ**

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Yönelik Ticari Alacak Sigortası Sunulmasını İçeren Devlet Destekli Sistemin ve bu Sistemin işletilmesi için görevlendirilen Olağandışı Riskler Yönetim Merkezinin çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4/6/2018 tarihli ve 2018/11892 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Yönelik Ticari Alacak Sigortası Sunulmasını İçeren Devlet Destekli Sistemin İşleyişine Dair Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Alacak sigortası: Sistem kapsamında sunulan ticari alacak sigortası ürününü,
- b) Alıcı: Mesleki faaliyeti çerçevesinde hareket eden ve sigorta sözleşmesi kapsamında sigortalı tarafından gönderilen mal ve/veya verilen hizmetlerin bedellerinin ödenmesinden sorumlu olan kişiyi,
- c) Aracı: Sigorta acentesini ve brokerini,
- ç) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,
- d) Dain-i mürtehin: Riskin gerçekleşmesi durumunda ödenecek tazminat tutarından birinci derecede alacaklı olan kişiyi,
- e) Kanun: 14/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununu,
- f) KOBİ: 19/10/2005 tarihli ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte belirlenen tanıma uyan kişileri,
- g) Kredi limiti: Sigortacının herhangi bir alıcı ile ilgili olarak üstlendiği azami sorumluluk tutarını,
- ğ) Kredi kuruluşu: Türkiye’de faaliyet gösteren ve ticari kredi sağlayan banka, finansman şirketi ve benzeri diğer kuruluşları,
- h) Merkez: 5684 sayılı Kanunun 33/A maddesi çerçevesinde görevlendirilen Olağandışı Riskler Yönetim Merkezini,
- ı) SBM: Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini,
- i) SEGEM: Sigortacılık Eğitim Merkezini,
- j) Sigorta şirketi: 5684 sayılı Kanuna göre Türkiye’de kurulmuş sigorta şirketi ile yurt dışında kurulmuş sigorta şirketinin Türkiye’deki teşkilatını,
- k) Sistem: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Yönelik Ticari Alacak Sigortası Sunulmasını İçeren Devlet Destekli Sistemi,
- l) Teknik personel: Aracılarda pazarlama, bilgilendirme ve satış işlemlerini yapan personeli, ifade eder.

Sistemin kapsamı

MADDE 4 – (1) Kredi - I sigortası branşında ruhsatı bulunan sigorta şirketlerinden Sistem kapsamında faaliyet göstermek isteyenler, Merkez ile protokol yapmak suretiyle Sisteme dâhil edilir. Sisteme katılan sigorta şirketlerinin ve araçların uyması gereken esaslar söz konusu protokol ile belirlenir.

(2) Alacak sigortası sunulacak olan KOBİ’lere ilişkin kriterler tarife ve talimatla belirlenir. Sigorta kapsamında teminat sağlanacak alıcıların tespitine yönelik risk değerlendirmesi Merkez tarafından yapılır.

(3) Sistem kapsamında yalnızca yurt içi satışlardan doğan ticari alacaklara teminat sağlanır.

Merkezin görev ve sorumlulukları

MADDE 5 – (1) Sistemin yönetimine ve işleyişine ilişkin bütün iş ve işlemler Merkez tarafından yürütülür. Merkez, Sistemin etkin bir biçimde çalışmasını teminen, gerekli tedbirleri almakla ve Sisteme ilişkin yazışma ve belgeleri uygun bir şekilde muhafaza etmekle yükümlüdür.

(2) Sistem kapsamında, ilgili sigorta şirketlerince Merkeze devredilen primler ile bunların yatırım gelirleri ve Sistemin yönetilmesi kapsamında yapılan giderler Merkez tarafından özel ve ayrı kayıtlarda takip edilir ve muhasebeleştirilir. Merkez, Sistem kapsamında, ilgili sigorta şirketlerince devredilen primler sonucu oluşacak fonu

yönetmek üzere, Bakanlığın uygun görüşü alınarak belirlenen bir kuruluşu görevlendirebilir. Fonun aktarımına ve yönetimine ilişkin usul ve esaslar Merkez ile görevlendirilen kuruluş arasında yapılacak protokol ile belirlenir.

(3) Merkez, Sistem kapsamında yürüttüğü faaliyetleri mali yılı takip eden Nisan ayı sonuna kadar faaliyet raporu şeklinde Bakanlığa bildirir, ayrıca her üç ayda bir Bakanlığa, Sisteme ilişkin ayrıntılı harcama ve gelişim raporu sunar. Bakanlık tarafından talep edilmesi halinde, Sistem kapsamındaki poliçelere ilişkin hasar dosyaları ve bunlara ilişkin süreçler Merkez tarafından incelenir ve inceleme sonuçlarını içeren rapor Bakanlığa iletilir.

Veri tabanı ve raporlama

MADDE 6 – (1) SBM nezdinde Merkezin kullanımına tahsis edilmek üzere, Sistem kapsamında yürütülecek olan; poliçe başvurusu, otomatik ve manuel değerlendirme, teklif oluşturulması, poliçe düzenlenmesi, hasar ihbarı ve raporlama gibi işlemlerin yönetileceği sistemsel altyapı oluşturulur. Sistemsel altyapının oluşturulmasında ve işletilmesinde dışarıdan hizmet satın alma yoluna veya diğer kurumlarla işbirliklerine gidilebilir.

(2) Veri tabanındaki bilgilere erişim hakkı bulunanlar ve teknik personel, genel nitelikli bilgiler ile kamuoyuna açıklanmasında sakınca görülmeyenler haricindeki bilgileri başkalarına veremez ve açıklayamaz.

Sigorta sözleşmesine ilişkin hükümler

MADDE 7 – (1) Alacak sigortası 28/10/2007 tarihli ve 26684 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik kapsamında değerlendirilmez. Sigorta sözleşmesine ilişkin olarak yapılacak bilgilendirmenin şekli ve içeriği Merkez tarafından belirlenir.

(2) Sigorta şirketi, sigorta ettirene, içeriği ve formatı Merkez tarafından belirlenen sigorta poliçesini vermek zorundadır.

(3) Alacak sigortası satışı konusunda yetkilendirilecek teknik personelin, alacak sigortası ile sistemin işleyişine yönelik olarak SEGEM tarafından yapılacak eğitimlere katılması zorunludur.

Risk değerlendirme ve sigortaya kabul

MADDE 8 – (1) Alacak sigortası poliçelerine ilişkin risk değerlendirme kriterleri Merkez tarafından belirlenir. Risk değerlendirmesine ilişkin hususlar tarife ve talimatla belirlenir.

(2) Alacak sigortasına ilişkin talep Sisteme katılan sigorta şirketlerine veya aracılara iletilir. Risk değerlendirme sürecinde ortaya çıkacak sorgulama ücreti poliçe talebinde bulunan KOBİ tarafından karşılanır. Aynı KOBİ adına farklı sigorta şirketleri üzerinden yapılan her bir sorgulama, aynı kredi limiti ve alıcılara ilişkin olsa bile, ayrı ayrı ücretlendirilir. Sorgulama ücretinin tutarı tarife ve talimatla, sorgulama ücretinin tahsiline ve aktarımına ilişkin hususlar ise Merkez ile sigorta şirketi arasında yapılacak protokol ile belirlenir.

(3) Alacak sigortası talep girişi sigorta şirketi veya aracılardan yetkilendirdiği kullanıcılar tarafından, içeriği Merkezce belirlenen ve 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereklilikleri saklı kalmak kaydıyla alınmış bilgileri içeren başvuru formu ile yapılır.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında girilen bilgiler çerçevesinde, altıncı maddede belirtilen sistemsel altyapı üzerinden yapılan otomatik değerlendirme sonucunda poliçe teklifi oluşturulur. Girilen bilgilerin otomatik olarak poliçe teklifi oluşturulmasında yeterli olmaması durumunda manuel değerlendirme için gerekli bilgiler talep edilir ve güncellenen ek bilgilerle nihai değerlendirme Merkez tarafından yapılır.

(5) Alacak sigortası poliçeleri sigorta şirketi veya aracılardan yetkilendirdiği kullanıcılar tarafından SBM’nin sunduğu sistem üzerinden düzenlenir.

Primlerin Merkeze devredilmesi ve yatırıma yönlendirilmesi

MADDE 9 – (1) Sisteme katılan sigorta şirketleri, bu Tebliğ kapsamında düzenlenen poliçelerin tanzimini takip eden ayın 5’ine kadar o ay içinde düzenledikleri poliçe ve zeyillere ait fesih ve iptaller düşüldükten sonra kalan prim tutarını Merkeze bildirir. Bildirilen primden, vergi ve diğer yasal yükümlülükler ile komisyon düşüldükten sonra kalan tutar söz konusu ayın 15’ine kadar ilgili sigorta şirketince Merkeze devredilir. Sigorta şirketlerinin Merkeze bildirdikleri primler ile Sistem kayıtları arasında fark olması durumunda Sistem kayıtları esas alınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen komisyon oranı tarife ve talimatla belirlenir.

(3) Merkeze devredilen primlerin Merkez veya görevlendireceği kuruluş tarafından yatırıma yönlendirilmesinde 8/12/2016 tarihli ve 29912 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği esasları uygulanır.

Hasar yönetimi

MADDE 10 – (1) Muhtemel zarar ile ilgili müdahale talebi özel şartlarda belirtilen süre içinde ve yine özel şartlarda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte Merkeze iletilir. Merkez, hasar yönetimi konusunda dışarıdan hizmet satın alabilir.

(2) Tazminat ödemesi, özel şartlarda belirtilen hususlar çerçevesinde Merkez tarafından gerçekleştirilir.

(3) Hasar dosyası, tahsilatın mümkün olmadığının tespit edilmesi veya yasal giderlerin alacak tutarından fazla olması durumlarında Merkez tarafından kapatılabilir.

(4) Hukuki masrafların tespitinde Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi dikkate alınır.

(5) Merkezin ve sigortalıların yasal giderlere katılımına ilişkin hususlar özel şartlarda belirtilir.

Reasürans ve Devlet desteği

MADDE 11 – (1) Sistem kapsamında üstlenilen risklerin, ulusal ve uluslararası sigortacılık piyasası, sermaye piyasası ve benzeri piyasalardan koruma temin edilemeyen kısmı, uygun bir bedel karşılığında Devlet tarafından taahhüt edilir. İlgili yılda sağlanacak Devlet reasürans desteğine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenir.

Sene sonu işlemleri

MADDE 12 – (1) Sistemin işletilmesi amacıyla kurulan sistemsal altyapının yatırım ve bakım maliyeti, Sisteme ilişkin risk değerlendirmesi ve reasürans giderleri, Sistemin yönetilmesi çerçevesinde Merkez tarafından yapılan harcamalar ve diğer giderler Merkeze devredilen primler ile bunların yatırım gelirlerinden tarife ve talimatla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde karşılanır. Gerek duyulması halinde, söz konusu giderlerin, karşılanacağı diğer kaynaklar Bakanlığın uygun görüşü ile belirlenir.

(2) Sene sonu mahsuplaşmasına ilişkin hesaplamalar sigortalama yılı esasına göre her muhasebe yılı sonunda yapılır.

(3) Merkezin operasyonel faaliyetleri neticesinde oluşan bakiye Sisteme katılan sigorta şirketleri arasında Sistem kapsamında ürettikleri primlerden aldıkları paylar dikkate alınarak paylaştırılır.

Bilgi güvenliği

MADDE 13 – (1) Merkez ve SBM, Sistem dolayısıyla haiz oldukları bilgi ve belgeleri Sistem kapsamındaki görev ve sorumlulukları dışında kullanamaz, Bakanlığın izni olmaksızın üçüncü şahıslarla paylaşamaz ve yayımlayamaz. Bu çerçevede, Merkez ve SBM tarafından Sistem işlerinde çalıştırılacak personelle gizlilik sözleşmesi imzalanır.

(2) Birinci fıkradaki hükümler, Merkeze; danışmanlık, bilişim, donanım, ağ hizmetleri ve çağrı merkezi gibi hizmetleri sağlayan kuruluşları da kapsar. Bu hizmetleri sağlayan kuruluşlarla da gizlilik sözleşmesi imzalanır.

Alacak sigortasının teminat olarak kullanılması

MADDE 14 – (1) Dain-i mürtehin şerhi bulunan poliçelerde; sigorta sözleşmesinin herhangi bir nedenle feshedilmesi, iptali, teminat içeriklerinin veya kredi limitlerinin değiştirilmesi gibi durumların dain-i mürtehin sıfatını haiz kredi kuruluşu tarafından elektronik ortamda izlenmesine yönelik gerekli altyapı SBM nezdinde kurulur.

Denetim

MADDE 15 – (1) Sisteme ilişkin tüm iş ve işlemler Bakanlığın denetimine tabidir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) SEGEM tarafından teknik personele verilecek eğitimler bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde başlatılır.

(2) 12 nci maddede belirtilen sene sonu mahsuplaşması, ilk olarak 31/12/2021 tarihinde yapılır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğin 14 üncü maddesi 1/3/2019 tarihinde, diğer maddeleri 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.